

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA		P0- 01	
	Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii		Ed.: 0	Rev.:0
			Pag.: 2/8	

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii generale

Data	Elaborat		Verificat		Aprobat	
	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura	Funcția / Nume	Semnătura
10.05.2019	Director medical Dr. Dohotariu Nitoi Mariana		Comisia CIM		Manager Jr. Popa Aurora	

Exemplar nr.:

1. SCOP

1.1 Procedura are ca scop aplicarea unitara a unui set de reguli privind modul concret de dispecerizare a solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii.

2. DOMENIU DE APLICARE

2.1 Procedura se aplică în cadrului structurii Compartiment de asistenta medicala de urgenta si transport medical asistat/neasistat, al *SAJ Vaslui*.

3. DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

3.1. Definiții:

3.1.1 prin **persoană cu tulburări psihice** se înțelege persoana cu dezechilibru psihic sau insuficient dezvoltată psihic ori dependentă de substanțe psihoactive, ale cărei manifestări se încadrează în criteriile de diagnostic în vigoare pentru practica psihiatrică.

3.1.2 prin **persoană cu tulburări psihice grave** se înțelege persoana cu tulburări psihice care nu este în stare să înțeleagă semnificația și consecințele comportamentului său, astfel încât necesită ajutor psihiatric imediat.

3.1.3 prin **pacient** se înțelege persoana cu tulburări psihice aflată în îngrijirea unui serviciu medical

3.1.4 prin **capacitate psihică** se înțelege atributul stării psihice de a fi compatibilă, la un moment dat, cu exercitarea drepturilor și libertăților;

3.1.5 prin **handicap psihic** se înțelege incapacitatea persoanei cu tulburări psihice de a face față vieții în societate, situația decurgând direct din prezența tulburării psihice;

3.1.6 prin **consimțământ** se înțelege acordul persoanei cu tulburări psihice, dacă aceasta nu are discernământul afectat, sau al reprezentantului legal ori convențional, după caz, cu privire la procedurile de internare, diagnostic și tratament; acesta trebuie să fie liber de orice constrângere și precedat de o informare completă, într-un limbaj accesibil, din care să rezulte avantajele, dezavantajele și alternativele procedurilor respective, și să fie reconfirmat în continuare ori de câte ori este nevoie sau la inițiativa persoanei în cauză;

3.1.7. prin **discernământ** se înțelege componenta capacității psihice, care se referă la o faptă anume și din care decurge posibilitatea persoanei respective de a aprecia conținutul și consecințele acestei fapte;

3.1.8. prin **periculozitate socială** se înțelege atributul unei stări psihice sau al unui comportament ce implică riscul unei vătămări fizice pentru sine ori pentru alte persoane sau al unor distrugerii de bunuri materiale importante;

3.1.9. prin **internare voluntară** se înțelege internarea la cererea sau cu consimțământul pacientului;

3.1.10 prin **conținționare** se înțelege restricționarea libertății de mișcare a unei persoane, prin folosirea unor mijloace adecvate pentru a preveni mișcarea liberă a unuia dintre brațe, a ambelor brațe, a unei gambe sau a ambelor gambe ori pentru a-l imobiliza total pe pacient, prin mijloace specifice protejate, care nu produc vătămări corporale;

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 3/8	

3.2. Abrevieri:

- 3.2.1 SMC = Sistem de management al calității
3.2.2 SCM = Sistem de control managerial
3.2.3 Comisie = Comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control managerial.
3.2.4 PC = Președintele Comisiei
3.2.5 RMC/RC = Responsabil cu sistemul de management al calității / Reprezentantul conducerii cu sistemul de management al calității.
3.2.6 OMS = Ordin al Ministrului Sanatatii

4. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 4.1. SR EN ISO 9000:2006 – „Sisteme de Management al Calității. Principii esențiale și vocabular.”
4.2. SR EN ISO 9001:2008 – „Sisteme de management al calității. Cerințe.”
4.3. SR CEN/TS 15224:2009 - ”Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2000.
4.4. Ordin 600/2018 – pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management /control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial.
4.5. Legea nr. 95 din 14 aprilie 2006 - privind reforma in domeniul sanatatii - TITLUL IV: Sistemul national de asistenta medicala de urgenta si de prim ajutor calificat. si Normele de aplicare la Titlul IV
4.6 Legea Nr. 487 din 11 iulie 2002 - Republicată- *Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice*
4.7. Ordinul Nr. 488/2016 din 15 aprilie 2016- *pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002*
4.8 Actele normative care reglementează activitatea din SAJ
4.9 Dispozitie privind numirea Comisiei de monitorizare, coordonare si indrumare metodologica a dezvoltarii sistemului de control managerial.
4.10 Regulament de organizare și de lucru al Comisiei pentru monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control managerial al *SAJ Vaslui*.

5. RESPONSABILITĂȚI

- 5.1 Tot personalul operativ din cadrul SAJ Vaslui, directorul medical, Dispecerat Medical
5.1.1 Punerea în aplicare a prevederilor prezentei proceduri:
5.1.2 Tot personalul operativ din cadrul SAJ Vaslui va duce la îndeplinire prezenta procedură operațională.

6. DESCRIEREA PROCEDURII

6.1 Internarea într-o unitate de psihiatrie **se face numai din considerente medicale**, înțelegându-se prin acestea, proceduri de diagnostic și de tratament.

Internarea voluntară se aplică în același mod ca și primirea în orice alt serviciu medical și pentru orice altă boală.

Procedura de internare nevoluntară se aplică numai după ce toate încercările de internare voluntară au fost epuizate!

O persoană poate fi internată prin procedura de internare nevoluntară numai dacă:

- prezența comportamentului violent acut pe fondul unei tulburări psihice;
- prezența riscului evident și iminent de vătămare pentru sine sau pentru alte persoane din cauza unei tulburări psihice;

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 4/8	

c) motive medicale întemeiate care indică faptul că absența instituirii imediate a unui tratament adecvat ar crește riscul pentru un comportament care aduce vătămare pentru sine sau pentru alte persoane sau deteriorare gravă a sănătății mintale

Solicitarea internării nevoluntare a unei persoane se realizează de către:

- a) medicul de familie sau medicul specialist psihiatru care are în îngrijire această persoană;
- b) familia persoanei;
- c) reprezentanții administrației publice locale cu atribuții în domeniul social-medical și de ordine publică;
- d) reprezentanții poliției, jandarmeriei sau ai pompierilor, precum și de către procuror;
- e) instanța de judecată civilă, ori de câte ori apreciază că starea sănătății mintale a unei persoane aflate în cursul judecății ar putea necesita internare nevoluntară.

6.2 Atribuțiile Dispeceratului Medical:

6.2.1 Medicul sau asistentul coordonator din cadrul dispeceratului medical are obligația de a respecta toate protocoalele și procedurile stabilite la nivelul dispeceratului respectiv și de a dirija resursele disponibile, luând în considerare interesul pacientului și resursele respective.

În vederea alertării echipajului/echipajelor de intervenție, criteriile sunt următoarele:

- a) tipul evenimentului și codul acestuia
- b) echipajul cel mai apropiat
- c) echipajul cel mai competent
- d) mijlocul de intervenție cel mai potrivit

6.2.2 Medicul, asistentul coordonator sau ORU din cadrul dispeceratului medical are obligația de a identifica situația de drept și de fapt, solicitând toate informațiile relevante, în așa fel încât să se poată stabili dacă este vorba despre acordarea de asistență medicală și transport medical asistat în vederea **unei internări voluntare sau nevoluntare**.

6.2.3 În cazul în care se constată că este vorba despre o internare nevoluntară, medicul/ asistentul coordonator sau ORU din cadrul dispeceratului medical are obligația de a obține de la solicitant, motivele solicitării internării nevoluntare.

Solicitarea trebuie să includă, dacă este posibil:

- a) datele de identitate și calitatea solicitantului;
- b) datele de identitate ale persoanei în cauză și precizarea antecedentelor medicale cunoscute;
- c) descrierea motivelor și circumstanțelor care au determinat solicitarea de internare nevoluntară;

6.2.4. Transportul persoanei în cauză la spital se realizează, **de regulă**, prin intermediul **serviciului de ambulanță**. (art. 57 alin 1 din Legea 487/2002-republicată). În această situație, alocarea resurselor la caz se va face cu respectarea dispozițiilor sus-menționate, în sensul că, vor fi alocate echipaje de tip C2 sau B1/B2. SAJ.

6.2.5. Prin excepție de la prevederile pct. 6.2.4, pot fi alocate resurse SMURD în următoarea situație, limitativ:

- nu sunt resurse SAJ disponibile, iar solicitarea este încadrată cod roșu.

6.2.6. În cazul în care se solicită transferul unui pacient cu tulburări psihice, coordonatorul dispeceratului medical va solicita date despre starea acestuia și, de asemenea, dacă se transferul se încadrează în situațiile prevăzute de lege, respectiv:

- a) între secțiile de acută ale unei unități sanitare;
- b) între secțiile acut-cronic sau cronic-acut;
- c) între o unitate sanitară de psihiatrie și un spital general;

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 5/8	

d) între un spital general și o unitate de psihiatrie;

e) între o unitate sanitară de psihiatrie sau un spital general și un spital de psihiatrie și pentru măsuri de siguranță, în cazul unui pacient căruia i se aplică măsura de siguranță prevăzută de legea penală.

În situațiile prevăzute la litera e), dispeceratul medical va solicita prezenta unui echipaj de Poliție, pe timpul transportului.

6.2.7. Dispeceratul Medical se asigură că, în cazul unei solicitări de asistență medicală și transport medical asistat a unui **pacient cu tulburări psihice, agresiv**, celelalte agenții specializate de intervenție, participanți la conferință, respectiv dispeceratul Poliție și Dispeceratul Jandarmi, pot interveni în sprijin, în funcție de situația din teren.

6.3 Atribuțiile echipajelor de urgență:

6.3.1. În cazul transportului la spital a unei persoane cu tulburări psihice, ca urmare a unei solicitări de internare nevoluntară, acesta se va face în condiții cât mai puțin restrictive, cu luarea tuturor măsurilor posibile pentru siguranța și respectarea integrității și demnității persoanei în cauză, respectând toate dispozițiile generale privind transportul pacienților.

6.3.2. Când situația de la locul solicitării este alta decât cea descrisă de solicitant, în sensul că starea pacientului prezintă un risc evident și iminent de vătămare pentru sine sau pentru alte persoane, inclusiv pentru echipaj, acesta va solicita, prin SNUAU 112, ajutor de la agențiile specializate (Poliție și Jandarmi), pentru a se recurge la restricționarea libertății de mișcare a pacientului prin mijloace specifice protejate- conțenționare.

6.3.3. Măsurile specifice protejate vor fi aplicate pe principiul minimei restricții, proporțional cu gradul de pericol.

6.3.4 După aplicarea măsurilor de conțenționare, șeful echipajului medical de urgență va întocmi **Raportul de internare nevoluntară**, document autocopiativ, existent pe fiecare resursă mobilă, ce conține, obligatoriu:

- numele, prenumele și calitatea persoanei care a decis transportul;
- numele și prenumele membrilor echipajului de transport și însoțitorului;
- prezența sau absența consimțământului persoanei în cauză pentru transportul la unitatea sanitară;
- descrierea comportamentului persoanei pe parcursul transportului și, după caz, măsurile restrictive și terapeutice care s-au aplicat.

Duplicatul Raportului de internare nevoluntară se predă la UPU/CPU/Cameră de gardă a spitalului. Originalul se anexează Fișei de urgență prespitalicească întocmită la caz.

7. Inregistrari

- Fișă de urgență prespitalicească și alte documente medicale conexe
- Raport de internare nevoluntară- Anexa 2

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 6/8	

FORMULAR DE ANALIZĂ A PROCEDURII

Compartiment	Conducător compartiment – Nume și prenume	Înlocuitor de drept/Delegat – Nume și prenume	Aviz favorabil			Aviz nefavorabil		
			DA	Semnătură	Data	Observații	Semnătură	Data
Asistenta medicală de urgenta și transport medical asistat/neasistat	Dr. Dohotariu Nitoi Mariana		da					
Dispecerat Medical	Coordonatori							

8.DIFUZARE Procedura este pusă la dispoziția personalului operativ SAJ Vaslui, și a Dispeceratului Medical, pe suport de hârtie.

Înregistrările generate de această activitate se păstrează / arhivează conform cerințelor SCIM implementat.

Nr. ex.	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
1	Asistenta medicală de urgenta și transport medical asistat/neasistat	Dr. Dohotariu Nitoi Mariana					
2	Dispecerat Medical	Coordonatori					

9. LISTA DE DIFUZARE

-Anexa 1.

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 7/8	

Anexa 2

Raport internare nevoluntara

Intocmit in temeiul:

- art. 56 si 57 din Legea Nr. 487 din 11 iulie 2002 - *Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice*
- art. 7 alin 5 din Ordinul Nr. 488/2016 din 15 aprilie 2016 -*pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002*

Nume pacient...../localitatea.....
Nr. fisa de urgenta...../.....

Echipaj

Descrierea circumstanțelor care au condus la solicitarea de internare nevoluntară.....

Persoana care solicita transportul si internarea nevoluntara.....

Date de identificare ale persoanei care solicita internarea nevoluntara.

Semnatura persoanei care solicita internarea nevo|.....

A existat impotrivire din partea pacientului : DA NU

Descrierea comportamentului persoanei pe parcursul transportului și, după caz, măsurile restrictive și terapeutice care s-au aplicat.....

Legea Nr. 487 din 11 iulie 2002 - *Legea sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice*

ART. 56

(1) Solicitarea internării nevoluntare a unei persoane se realizează de către:

- a) medicul de familie sau medicul specialist psihiatru care are în îngrijire această persoană;
- b) familia persoanei;
- c) reprezentanții administrației publice locale cu atribuții în domeniul social-medical și de ordine publică;
- d) reprezentanții poliției, jandarmeriei sau ai pompierilor, precum și de către procuror;
- e) instanța de judecată civilă, ori de câte ori apreciază că starea sănătății mintale a unei persoane aflate în cursul judecării ar putea necesita internare nevoluntară.

(2) Motivele solicitării internării nevoluntare se certifică sub semnătură de către persoanele menționate la alin. (1), cu specificarea propriilor date de identitate, descrierea circumstanțelor care au condus la solicitarea de internare nevoluntară, a datelor de identitate ale persoanei în cauză și a antecedentelor medicale cunoscute.

ART. 57

(1) Transportul persoanei în cauză la spitalul de psihiatrie se realizează, de regulă, prin intermediul serviciului de ambulanță. În cazul în care comportamentul persoanei în cauză este vădit periculos pentru sine sau pentru alte persoane, transportul acesteia la spitalul de psihiatrie se realizează cu ajutorul poliției, jandarmeriei, pompierilor, în condițiile respectării tuturor măsurilor posibile de siguranță și respectării integrității fizice și demnității persoanei.

(2) Transportul bolnavului psihic cu ambulanța se efectuează, întotdeauna, cu însoțitor.

Art. 7- art. 7 alin 5 din Ordinul Nr. 488/2016 din 15 aprilie 2016 -*pentru aprobarea Normelor de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002*

SERVICIUL DE AMBULANTA JUDETEAN VASLUI	PROCEDURA OPERATIONALA Dispecerizarea solicitarilor ce privesc pacientii cu tulburari psihice si transportul acestora la unitatile sanitare cu paturi, in vederea internarii	P0- 01	
		Ed.: 0	Rev.:0
		Pag.: 8/8	

În cazul transportului persoanei în cauză la spital ca urmare a unei solicitări de internare nevoluntară, acesta se va face în condiții cât mai puțin restrictive, cu luarea tuturor măsurilor posibile pentru siguranța și respectarea integrității și demnității persoanei în cauză.

*(5) În momentul prezentării la camera de gardă, personalul serviciilor care au asigurat transportul va întocmi **un raport** care va include:*

- a) numele, prenumele și calitatea persoanei care a decis transportul;*
- b) numele și prenumele membrilor echipajului de transport și însoțitorului;*
- c) prezența sau absența consimțământului persoanei în cauză pentru transportul la unitatea sanitară;*
- d) descrierea comportamentului persoanei pe parcursul transportului și, după caz, măsurile restrictive și terapeutice care s-au aplicat.*

(6) Garantarea drepturilor fundamentale ale persoanei pe parcursul transportului la camera de gardă este în sarcina și pe răspunderea personalului care efectuează transportul, fiind reglementată de norme proprii.

Nota : **Raportul va fi întocmit de către șeful echipajului de urgență și predat unității spitalicești primitoare.**